ҒАЛАБА БАЙРАМИ БИЛАН!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 91 (7481). ● 9 май, 1981 йил ◆ ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ЕНГИЛМАС, ҲАЛОСКОР

Б. И. ДУХОВ,

артиллерия генерал-майори, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қўшинлари қўмондони.

Улуғ Ватан уруши фронтларида сўнги отишмалар тиниб, муқаддас Совет тупроғида тинчлик муқим бўлгандан бери 36 йил вақт ўтди. Халқимизнинг фашистлар Германияси устидан қозонган буюк ғалабаси давлатимиз ва шонли Қуролли Кучларимиз тарихи солномасига ёрқин саҳифа бўлиб кирди. Бу йил Ғалаба кунини КПСС XXVI съездининг тарихий қарорлари юзага келтирган юксак кўтаринкилик, сиёсий ва меҳнат активлиги руҳида кутиб олмоқдамиз.

...1941 йилнинг 22 июнида фашистлар Германияси мамлакатимизга хиёнаткорона ҳужум бошлади. 5,5 миллион кишидан, 4300 га яқин танк, 47,2 минг дона қурол-аслаҳа ва миномёт, 4980 та жанговар самолётдан иборат 190 дивизия тупроғимизга бостириб кирди.

Ленин партиясининг чақиригига биноан Совет кишилари фашист босқинчиларига қарши муқаддас курашга отландилар.

Совет жангчилари урушнинг дастлабки соатларидан бошлабоқ душманга шиддатли қаршилик кўрсатдилар. Чегарачиларимизнинг фашистлар зарбасига қарши кўрсатган жасоратлари халқ хотирасида абадий сақланиб қолди. Ватандошларимиз Брест қалъаси ва Перемишль учун, Луцк, Ровно, Витебск, Могилев ва Смоленск остоналарида мардонавор жанг қилдилар. Ленинград ва Одесса, Киев ва Севастополь, Ханько ярим ороли мудофаасида кўрсатилган жасорат оммавий қаҳрамонликнинг ёрқин намунаси бўлди.

Москва остоналаридаги тарихий жанглар ҳал қилувчи роль ўйнади. Совет ва немис-фашист қўшинларининг асосий группировкалари айнан шу ерда юзма-юз келди. Шиддатли жанглар натижасида душман тор-мор қилинди. Немисларнинг 38 та сараланган дивизияси мағлубиятга учради. 300 мингга яқин босқинчи яксон қилинди. Совет Қуролли кучлари Москва остоналаридаги ғалабалари билан фашист босқинчиларининг енгилмас деган қалбаки шон-шуҳратини йўққа чиқардилар. Бу ғалаба урушда туб ўзгариш ясади.

Орадан бир йил ўтгач, Совет Армияси Сталинград остоналарида ҳам катта ғалабани қўлга киритди.

Сталинградда немис-фашист қўшинлари тор-мор этилгач, Қизил Армия Ленинграддан Кавказгача бўлган фронтда кенг миқёсда шиддатли ҳужумни бошлаб юборди. Новороссийск остоналарида айниқса қизғин жанглар бўлди. Ханко бурни районида десант туширилиб, кичкинагина плацдарм эгалланди. Кичик ерда 7 ой мобайнида қўшинларимиз душманнинг юзлаб ҳужумларини даф қилдилар. Плацдармнинг қаҳрамонона мудофаасида 18-Армия коммунистлари барчага намуна бўлдилар. Уларга Армия сиёсий бўлими бошлиғи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилик қилар эди. Кичик ер Улуғ Ватан уруши тарихига мардлик ва оммавий қаҳрамонлик рамзи бўлиб кирди.

1943 йилнинг ёзида Совет Қуролли Кучлари Курск остоналарида душманнинг бой берилган ташаббусни қайтариб олиш учун бошлаган йирик операциясини барбод қилдилар. Курск ёйидаги ғалаба ва Совет жангчиларининг Днепр дарёсидан ўтиши Улуғ Ватан урушининг ва умуман иккинчи жаҳон урушининг боришида туб ўзгариш ясади, совет қўмондонлигига бутун фронт бўйлаб мислсиз ҳужумни бошлаб юбориш имконини берди.

Бутун дунё Совет Иттифоқи ўз кучи билан Германия фашизмини тор-мор этиб, Европани озод қила олишини тушуниб етди. Шундагина Америка Қўшма Штатлари ва Англия ҳукуматлари иккинчи фронтни очишга мажбур бўлдилар. Ваҳоланки Европада иккинчи фронт 1944 йилда эмас, икки йил аввалроқ очилиши лозим эди.

Ғалабада Совет Иттифоқи ҳал қилувчи роль ўйнади. Совет қўшинлари 1945 йилда Шарқий Пруссия, Ғарбий Польша ва Чехословакияда якунловчи зарбалар берди. Берлинда зўр муваффақият билан ўтказилган операциядан сўнг фашист Германияси сўзсиз таслим бўлди.

1945 йилнинг август ойида СССР иттифоқчилик шартларига амал қилиб, империалистик Японияга қарши урушга кирди. Қисқа муддатда Қуролли Кучларимиз деярли миллион кишилик Квантун армиясини мағлубиятга учратди ва Хитойнинг шимолий шарқий қисмини, Шимолий Кореяни оккупантлардан озод қилдилар.

Совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги оламшумул тарихий ғалабаси халқлар дўстлигининг жуда катта кучини намойиш қилди.

(Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДИГА

Улуғ Ватан урушининг жангларида халқ бахт-саодати учун, ер юзида тинчлик ўрнатиш учун ўз қонини тўккан, жонини фидо қилган кишилардан замондошларнинг ва авлодларнинг миннатдорчилиги чексиздир. Совет Иттифоқи Қаҳрамони, гвардиячи генерал-майор Собир Раҳимов хотираси халқларнинг қалбида абадий барҳаёт кишиларнинг биридир.

С. Раҳимов ёшликдан қўлига қурол олиб ўзини армия хизматига бағишлади. Ўзбек йигити босмачи тўдаларга қарши жангларда кўрсатган жасорати учун ўзининг биринчи ордени — Қизил Юлдуз орденига сазовор бўлди. Тинч кунларда у ғалаба қозониш санъатини астойдил ўқиб ўрганди, ёшларни Ватанни ҳимоя қилишга ўргатди. Гитлерчи галаларга қарши уруш йилларида С. Раҳимов қўмондонлигидаги жангчилар Шимолий Кавказ тоғларида босқинчиларга қарши жанг қилиб, душманни улоқтириб ташладилар ва Ғарб томон олға боравердилар. Генерал ўзининг гвардиячиларини Балтика соҳилларигача бошлаб борди. Тўртта жанговар Қизил Байроқ ордени, иккинчи даража Суворов ордени, медаллар саркарданинг кўкрагини муносиб равишда безади. Аммо у порлоқ ғалаба кунини кутиб олишга муяссар бўлмади. С. Раҳимов қардош Польшадаги Гдиньск шаҳар Гданьскни озод қилиш учун олиб борилган жангда жароҳатланиб ҳалок бўлди.

Эндиликда Ватан уруши қаҳрамонининг хотираси бронза билан мармарда абадийлаштирилди. Ўзбекистон пойтахтида, Собир Раҳимов номи билан аталган район марказида унга ҳайкал ўрнатилди. Ғалаба куни арафасида

8 май куни ҳайкални тантанали очиш маросими бўлди.

Тошкентдаги Собир Раҳимов райони ва бошқа районларнинг меҳнаткашлари, шаҳар атрофидаги хўжаликларнинг деҳқонлари, Совет Армияси жангчилари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари, пойтахт меҳмонлари шу воқеага бағишланган митингга келдилар.

Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР гимнлари янграйди. Ҳайкал устидаги оппоқ чойшаб туширилади ва йиғилганлар кўз ўнгида генерал Раҳимовнинг салобатли қиёфаси намоён бўлади. Ҳайкалтарошлардан А. А. Раҳматуллаев ва С. Х. Бабаян, архитектор Л. Т. Адамов монумент авторларидир.

Митингда сўзга чиққан Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров, С. Раҳимов қўмондонлик қилган 37-гвардиячи ўқчи дивизиянинг ветерани, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач В. С. Соатов, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, Ленин ордени кавалери В. И. Тарантова, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг студенти, Ленин стипендиати И. Шигина, туркистончи жангчи, жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси М. Зокиров, Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари З. Н. Абдураҳимов социалистик Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг порлоқ хотираси барҳаётдир, улуғ Ленин ишига астойдил хизмат қилиш барча совет кишилари учун ҳамиша ёрқин намуна бўлиб хизмат қилади, уларни севикли Ватанимиз шон-шуҳрати йўлидаги янги жасоратларга чорлайди, деб таъкидладилар. Сўзга чиққан кишилар шонли жанговар ва меҳнат анъаналарига содиқ эканликлари тўғрисида, советлар мамлакатининг бойлиги ва қудратини фидокорона меҳнат билан мустаҳкамлашга, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездининг тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган докладида баён этилган кўрсатмаларни муносиб равишда амалга оширишга азму қарор берганликлари ҳақида гапирдилар.

Ҳайкал пойига гуллар қўйилди. Гулларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Л. И. Греков, Ю. П. Максимов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов қўйдилар.

(ЎзТАГ).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1981 йил, 9 май § 125. Москва шаҳри

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Армия ва Флотнинг ветеранлари, Улуғ Ватан урушида қатнашган ўртоқлар!

Бугун Ватанимиз, қардош социализм мамлакатлари, барча тараққийпарвар инсоният совет халқи 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 36 йиллигини байрам қилмоқдалар. Гитлерчи галалар тор-мор қилинганлиги натижасида фашистлар Германияси қақшатғич мағлубиятга учради ва сўзсиз таслим бўлди.

Бу йил мамлакатимизда Ғалаба байрами КПССнинг тарихий XXVI съезди туфайли сиёсий активлик ва меҳнат-ғайрати жўш урган бир вазиятда нишонланмоқда. Совет кишилари, Армия ва Флот жангчилари съезд қарорларини астойдил маъқуллаб кутиб олдилар ва бу қарорларни жуда катта ижодий шавқ-завқ билан амалга оширмоқдалар.

Улуғ Ватан урушидаги тарихий ғалаба ижтимоий ва давлат тузумимизнинг мустаҳкамлигини, социалистик экономиканинг афзаллигини, марксча-ленинча идеологиянинг ҳаётбахш кучини, совет жамиятининг маънавий сиёсий бирлигини, СССР халқларининг метиндек мустаҳкам дўстлигини бутун жаҳонга яққол намойиш қилди. Ватан ўзининг шонли ҳимоячиларининг ўлмас жасоратини, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг — фронтда ва фронт ичкарисида ғалаба учун мардонавор жанг қилган барча кишиларнинг фидокорона меҳнатини ҳеч қачон эсдан чиқармайди.

Антигитлерчи коалиция давлатларининг халқлари ва армиялари, халқ озодлик кучларининг жангчилари, қаршилик кўрсатиш ҳаракати ва антифашист курашининг қатнашчилари душман устидан қозонилган ғалабанинг муштарак ишига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Герман фашизмининг, сўнгра эса япон милитаризмининг тор-мор қилиниши империализм позицияларининг янада заифлашувига олиб келди, жаҳон социалистик системасининг вужудга келишига кўмаклашди, халқаро ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатининг юксалишини таъминлади.

Партия, унинг Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюронинг изчил ва собитқадам фаолияти туфайли Совет Иттифоқининг ички ва халқаро аҳволи анча мустаҳкамланди. Совет кишилари КПСС раҳбарлигида коммунизм қурилишида янгидан-янги ютуқларга эришдилар. Коммунистик партия ленинча ташқи сиёсатни амалга ошира бориб, КПСС XXVI съездида энг ўткир халқаро проблемаларни халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб, бартараф қилишга қаратилган конкрет тадбирларни ўртага қўйди.

Империализмнинг агрессив доиралари мамлакатимизнинг, қардош социалистик давлатларнинг тинчликсевар сиёсатига қаршилик кўрсатмоқдалар. АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчиларининг ҳарбий харажатлари кескин равишда ўсмоқда. Ялпи қирғин қуролининг янги турлари яратилмоқда, тинчлик учун хатарли бўлган ҳарбий доктриналар илгари сурилмоқда. Империализмнинг социалистик ҳамдўстликка путур етказишга қаратилган найранглари тобора қабиҳ ва маккорона тус олмоқда. Мустақил давлатларнинг ички ишларига аралашиш кучаймоқда. Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари реакцион империалистик кучларнинг бевосита ёрдамчиси бўлиб қолмоқда.

Коммунистик партия билан Совет ҳукумати мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Коммунистик партия билан социалистик Ватанга чексиз содиқ бўлган, Ленин васиятларига ва шонли жанговар анъаналарга садоқатли Армия ва Флотнинг жангчилари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг қардош армиялари билан бир жанговар сафда бориб, социализм ғалабаларини ва халқлар хавфсизлигини сезгирлик билан қўриқлаб турибдилар ва ҳар қандай агрессорга қақшатғич зарба беришга тайёрдирлар.

СССР Қуролли Кучларининг шахсий составини, Улуғ Ватан урушининг барча қатнашчиларини табриклайман ва қутлайман. Совет халқининг 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабаси байрамини нишонлаш юзасидан буюраман:

Бугун, маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон Москва шаҳрида, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинградда, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон Брест қалъасида, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток ва Североморскда тўплардан бир йўла 30 марта ўқ узиб, салют берилсин.

Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий шон-шарафлар!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР МУДОФАА МИНИСТРИ, СОВЕТ ИТТИФОҚИ МАРШАЛИ

Д. УСТИНОВ.

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ ПЛАНЛАШТИРИШ ПРАКТИКАСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

7 май куни Тошкентда партия, совет, план ва хўжалик органлари ходимларининг республика кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда область партия комитетлари, Тошкент шаҳар партия комитети ва район партия комитетларининг секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, область, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раислари, маҳаллий советлар, область, шаҳар ва район ижроия комитетлари план комиссияларининг раислари, министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва йирик корхоналар ташкилотлар экономика бўлимларининг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика Госпланининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Кенгаш иштирокчилари, партия XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев доклади, шунингдек Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида планлаштиришни такомиллаштириш ва республикадаги план органларининг ишини яхшилаш, хўжалик механизмини такомиллаштириш ва план интизомини мустаҳкамлаш тадбирларини муҳокама қилдилар. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, Жиззах область ижроия комитетининг раиси Э. Исломов, Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министри Г. Н. Насриддинов, Андижон область ижроия комитети раисининг ўринбосари, область план комиссиясининг раиси А. Жалилов, Ўзбекистон ССР меҳнат давлат комитетининг раиси Қ. М. Муртазоев, республика марказий статистика бошқармасининг бошлиғи С. М. Маҳмудов, Тошкент Халқ хўжалиги институтининг ректори М. Ш. Шарифхўжаев қатнашдилар.

Докладда ва сўзга чиққанлар нутқларида план органлари ва барча муассасалар ҳамда корхоналардаги экономика бўлимлари республика халқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Кейинги йилларда улар кадрлар билан мустаҳкамланди, планлаштириш, резервларни қидириб топиш ва сафарбар этиш борасидаги ишлар сезиларли даражада яхшиланди. Шу кунларда 60 йиллиги нишонланаётган мамлакат Госплани ва план органларининг меҳнаткашлари ижтимоий ишлаб чиқаришни планли равишда бошқаришнинг социалистик принципларини бундан буён ҳам юксак самарали амалга оширишга, партия топшириқларини бажариш ишига муносиб ҳисса қўшишга қатъий қарор берган ҳолда юбилейни кутиб олмоқдалар.

Бутун совет халқи КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга оширишга киришган ҳозирги пайтда хўжалик механизмини, экономикага раҳбарликнинг бутун системасини такомиллаштириш вазифаси биринчи ўринга қўйилмоқда. Буни эса иқтисодий ва илмий-техникавий потенциалнинг ўсиши, ишлаб чиқаришнинг интенсивланиши ҳам, шунингдек тармоқ ва территориал мутаносибликларнинг мураккаблашиб бораётганлиги буни тақозо этмоқда.

Кенгаш қатнашчилари диққат эътиборни ўн биринчи беш йиллик топшириқларини амалга ошириш ишини самарали равишда олиб бориш имконини берадиган туб проблемаларга қаратдилар. Жумладан, экономикани такомиллаштиришнинг бир қанча йирик резервларини сафарбар этиш: асосий фондларнинг самарадорлигини кўпайтириш, битказилмаган қурилишлар сонини, ҳажмини камайтириш, саноат маҳсулотига бўладиган материал сарфини камайтириш зарур. Область ва шаҳарларнинг план бўлимлари комплекс территориал планлаштиришни собитқадамлик билан ривожлантиришлари, комплекс план лойиҳаларини тармоқ лойиҳалари билан маҳкамроқ боғлашлари лозим.

Тармоқ программаларини амалга ошириш ва территориал-ишлаб чиқариш комплексларини, шу жумладан Ўзбекистонда — Жиззах ва Қарши территориал-ишлаб чиқариш комплексларини барпо этиш янги беш йилликда муҳим роль ўйнайди.

Кенгаш иштирокчилари меҳнат ресурслари проблемасига катта эътибор бердилар. Ўзбекистон меҳнат ресурслари билан таъминланиш жиҳатидан мамлакатда биринчи ўринни эгаллаб турибди. Бундай аҳвол бир томондан — ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасининг сермеҳнат тармоқларини илдам ривожлантиришга, иккинчи томондан — халқ хўжалигини етарли миқдорда тўқувчилар, йигирувчилар, слесарлар, пайвандчилар, монтажчилар, бетончилар ва оммавий касбдаги бошқа ишчилар билан таъминлашга қаратилган программаларни ишлаб чиқиб, уни сабот билан амалга оширишни тақозо этади. Кадрларни жадал тайёрлаш билан бир қаторда республиканинг кичик шаҳарларида ва қишлоқларида йирик корхоналарнинг филиалларини кўпайтириш зарур.

Нетиқлар ишлаб чиқаришни концентрациялаш ва ихтисослаштириш даражасини ошириш, электрон ҳисоблаш техникасини қўлланишни кенгайтириш, экономика план кўрсаткичларининг янги системасига кўчиришни жадаллаштириш, иқтисодий фаннинг планлаштириш практикаси билан алоқасини кучайтириш зарурлиги ҳақида ҳам гапирдилар. План интизомига қатъий риоя қилиш, коллективларнинг шартномада белгиланган маҳсулотларни етказиб бериш мажбуриятларига аниқ риоя қилишлари — КПСС XXVI съездида айтиб ўтилганидек планлаштиришни бошқариш бутун системаси таъсирчанлигининг ғоят муҳим шартидир. Давлат планларини ҳали ҳам тўлик бажармаётган ёки бу планларни асоссиз равишда камайтирилишига эришаётган раҳбарлар кенгашда танқид қилинди.

Кенгашда Ўзбекистон халқ хўжалигида планлаштириш ишларини такомиллаштириш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш тадбирлари белгиланди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. Умаров иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

БЕКОБОД ГИГАНТИНИНГ ДАВОМИ

ЎНИНЧИ беш йилликда бекободлик металлурглар ҳаётида ва республикамиз оғир индустрияси тарихида катта воқеа қайд қилинди: электр қуввати билан пўлат эритиш комплексининг биринчи навбати қуриб фойдаланишга топширилди. Ҳар бири йилига 250 минг тонна аъло сифатли пўлат ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган учта печь айни кунларда юксак унум билан «меҳнат қиляпти». Комплексда бундай печлардан жами бешта ўрнатилиши кўзда тутилган.

Қолган икки печь мартен цехининг иккинчи навбатида қурилади. Энг янги типдаги юқори кучланишли трансформаторлар билан ишлайдиган бундай печлар фақат республикамизда эмас, балки мамлакатимиз металлургия саноатида биринчи марта Бекободда ишга туширилди!..

Барча янги корхоналарда бўладигани каби қийинчиликлар, мураккабликларни маҳорат ва матонат билан енгаётган, электр пўлат эритувчилар лойиҳа қувватини ўзлаштиришда маълум муваффақиятларни ҳам қўлга киритишяпти. Пўлат эритиш ойлик ва квартал планлари муваффақиятли бажариляпти.

...Ана, печда эриб тайёр бўлган, лахча чўғ қиёфасидаги суюқлик бирйўла ўн тонна маҳсулот сиғдира оладиган баҳайбат чўмичга оқиб тушяпти. Бу операция атиги бир неча минут давом этди. Цехнинг шифтидаги кўприк кранининг катта илгаги чўмични илиб олиб, ён томонга аста силжиди. Кейин чўмич қийшайиб, ундаги суюқ пўлат махсус қолипларга тақсимлаб қуйила бошлади. Бу — заготовкаларни узлуксиз қуйдиган машина. Яқиндагина мана шу машинани ўрнатиш ва монтаж қилиш ишларида мамлакатимизнинг ўнлаб шаҳарларидан келган мутахассислар актив иштирок этишган эди. Мана энди у маҳсулот беряпти!..

Тошкент ҳақиқати — Ўзбекистон металлургия заводи реконструкциясида

Янги замонавий мартен печларида ва заготовкани узлуксиз қуядиган машиналарда бекободлик металлургларнинг ўзлари моҳирона ишлашмоқда. Смена бошлиғи инженер И. Тожибоев ва Э. Чули мастер бўлган бригада оловкорлари шу йилнинг биринчи кварталида пландагига қўшимча юзлаб тоннадан ортиқ аъло сифатли пўлат топширдилар. Брак ўтган йилнинг шу даврдагига нисбатан кескин камайди. Шунингдек, смена бошлиғи Ғ. Мақбулов ва мастер А. Ли бошқараётган бригада коллективи ҳам мусобақанинг олдинги сафида боришмоқда.

...Қолипларда совиб, ҳар бири 250—300 килограмм ҳажмдаги пўлат ғўлачалар — тайёр маҳсулот вагонларга ортилиб, Россиядаги металлургия корхоналарига жўнатиляпти. У корхоналарда Бекобод пўлатидан прокат тайёрланади, шундан кейингина прокат машинасозлик корхоналарига юборилади.

Нега, прокатни Бекободнинг ўзида ишлаб чиқарилса бўлмайдими?

Бўлади, бироқ, уруш йилларидан бери ишлаб келаётган мавжуд прокат цехи улкан янги печлар бераётган маҳсулотни ишлаш қувватига эга эмас. Қолаверса, хусусияти ҳам бошқача. Эски мартен печларида қурилиш материаллари учун оддий қора пўлат эритилади, янги печлар эса машинасозлик учун аъло навли пўлат ишлаб чиқаради.

Худди мана шу масалани ҳал қилиш учун электр қуввати билан пўлат эритиш цехининг ёнбошида кенг миқёсдаги қурилиш ишлари жадал суръат билан давом эттирилмоқда. Бу ерда 300-прокат стани барпо этилади.

Прокат цехнинг жами қурилиш-монтаж ишларига 42 миллион сўм маблағ сарфланади. Мана шу қурилаётган биринчи навбати корпусининг узунлиги 420 метр, эни 106 метр, баландлиги 28 метр бўлади. У фойдаланишга топширилгач, йилига 680 минг тонна заготовка ишлаб чиқарилади. Бу, учта электр печида эритилган 750 минг тонна пўлат хом ашёси тўппа-тўғри машинасозлик учун ишлатишга тахт қилинган маҳсулот бўлади, демакдир.

Улкан прокат цехини 1983 йилда фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Дастлабки қурилиш ишлари ўтган йилнинг иккинчи кварталида бошланган эди. Бултур 2,5 миллион сўм ўзлаштирилди, бу йил эса 6 миллион сўм ўзлаштирилади. Шундан 3,5 миллион сўми бош корпуснинг қурилишига, қолгани ёрдамчи хўжаликлар, устахона, ошхона ва бошқа қурилишларга сарфланади.

— Йил охиригача асосий корпуснинг металл устунларини, тўсинларини ўрнатиб монтаж қилиш ишлари ниҳоясига етиб, ускуналар учун пойдевор қуришни бошлаймиз, — дейди «Ўзбекметаллургстрой» трести партия комитети секретарининг ўринбосари А. Романова,— саккизинчи ўқ бўйича пойдевор қуриб битказилади. Ускуналарга пойдеворни қуриш учун 3 та кўприк кранини монтаж қилиш керак...

Янги беш йилликнинг дастлабки йилидаги режалар улкан. Уларни муддатидан илгари, сифатли амалга ошириш учун бош пудратчи бўлмиш «Ўзбекметаллургстрой» трести бунёдкорлари ва ёрдамчи пудратчи ташкилотлар барча имкониятларни ишга солишлари лозим.

Социалистик мусобақа — муваффақиятлар гарови. Зарбдор объектда меҳнат беллашуви кенг авж олдирилган. Кўзга кўринарли жойга катта стенд ташкил этилган. 1-қурилиш-монтаж бошқармасидан Анатолий Степанович Железнов бошлиқ 120 кишилик коллектив бир неча марта ғолиблик шоҳсупасини эгаллади. Ёрдамчи объектларни тезкорлик билан қураётган 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг Юрий Герасимович Софронов бошлиқ 40 кишилик бригадаси ҳам мунтазам илғорлар сафида боряпти. Ёрдамчи пудратчилар ўртасидаги мусобақада «Узстальконструкция» трестининг Бекобод монтаж бошқармасидан Виктор Тиртичний бошлиқ бригада ғолибликни қўлдан бермаяпти. Злобин усулида ишлаётган 18 кишилик бу коллектив юксак самарага эришмоқда.

...Қурувчилар мана шундай ғайратшижоатга тўлиб турган бир пайтда буюртмачи ҳанузгача ҳужжатларни тайёрлаб бергани йўқ. Бу эса қурувчиларнинг қайси ишни қачон бошлашларини билмай қийинчилик туғдиряпти...

Прокат стани қурувчилари учун республика кўчма Қизил байроғи таъсис этилди. Ҳар ой мусобақаси якунлари бўйича ғолиб чиққан коллективга мана шу Байроқ топширилади ва илғорларга сотиш учун енгил автомобиль, аравачали мотоцикл ҳамда пул мукофоти ҳам берилади.

Қурувчиларнинг меҳнатига бундай юксак эътибор уларни янги-янги зафарлар сари илҳомлантирмоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Олмалиқ химия заводи коллективи областимиз колхоз ва совхозларига ҳар куни юзлаб тонна минерал ўғитлар етказиб бермоқда. Бу юксак ва шарафли вазифаларни бажаришга корхона илғорлари муносиб ҳисса қўшиб келяптилар. Аммофос цехининг илғор аппаратчилари Т. Хан ва С. Нишонбоевлар ана шундай ишчилардан ҳисобланишади. Улар смена топшириқларини мунтазам 120—130 процентга етказиб адо этишяпти. Суратда: Т. Хан ва С. Нишонбоев.

В. Сироткин фотоси.

СИФАТ БЕЛГИЛИ ГИЛАМЛАР

ГИЛАМ ва палослар ҳар бир уйга кўрк бахш этади. Уларнинг сифатли ва чидамли бўлиши, кўринишининг чиройлилиги, айниқса, муҳимдир. Олмалиқ гилам фабрикасининг коллективи ишлаб чиқараётган тафтинг гилам маҳсулотлари харидорлар эътиборини қозонганига анча бўлди. Корхона ишчи ва хизматчилари бу маҳсулотларнинг хилини кўпайтириш ва сифатини янада яхшилаш устида тинмай иш олиб боришяпти. Янги ускуналар ўрнатиляпти, илғор технология ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда, қўл меҳнати талаб қиладиган қатор жараёнлар механизациялаштириляпти.

Бу тадбирлар натижасида маҳсулот сифати ҳам тобора яхшиланиб бормоқда. Ҳозир корхонада маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси қўлланилаяпти.

Яқинда давлат аттестация комиссияси фабриканинг яна икки маҳсулотига Давлат Сифат белгисини берди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида фабрика коллективи 12 миллион сўмликдан ортиқ гилам маҳсулотларини фахрий беш қирра билан ишлаб чиқаради.

М. ГАЗИЗОВ,
В. КУРНОСОВ,
«Ўзгосстандарт» ходимлари.

ҚИШЛОҚЛАРНИ ЯШНАТИБ

КПСС XXVI съезди қарорларини дастуруламал қилиб олган Калинин районидаги «Тошкент» совхози қурилиш бригадаси коллективи айни кунларда ҳар қачонгидан зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қиляпти. Совхоз территориясида бунёдкорлик ишлари кенг авж олган. Бу ерда 624 ўринли ўрта мактаб биноси, 164 кичкинтойга мўлжалланган боғча, ҳар соатда 26 кишини қабул қила оладиган ҳаммом, 4 та замонавий дала шийпони ва бирқанча маданий-маиший объектлар қурилмоқда.

Бу биноларни қулай ва кўркам қилиб бунёд этишда Раҳматжон Иброҳимов, Турдихўжа Ғаффоров, Абдурасул Тожиевлар бошчилик қилаётган бригадалар намуна кўрсатиб ишлашяпти. Шунингдек, улар зилзиладан зарар кўрган хонадонларнинг 1200 квадрат метр турар-жойларини бепул ремонт қилиб беришди.

Бунёдкорлар юқорида айтилган барча объектларни йил охиригача фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилишмоқда.

Д. ИСРОИЛОВ.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР Энергетика ва электрофикация министрлиги бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотлари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида.

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришдаги эришган ютуқлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Муслимов Йўлдош — Тошкент ГРЭСи энергоблокининг катта машинисти.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Астасьева Вера Ивановна — Тошкент электр тармоқлари корхонаси район бошлиғи.

Загвоздин Василий Федорович — Тошкент ГРЭСи энергоблоки катта машинисти.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Алижонов Адҳам — «Средазэлектросетьстрой» трести бошқарувчисининг ўринбосари.

Закарянц Адольф Гайкович — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрофикация министрлиги бош бошқармаси бошлиғи.

Терентьев Лев Николаевич — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрлиги ихтисослашган ремонт-ишлаб чиқариш корхонаси слесари.

Ўрмонов Қўчқор — Тошкент электр тармоқлари корхонаси катта электр монтёри.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Глазков Юрий Николаевич — «Ўзбекгидроэнергострой» трести УРС бошлиғи.

Каннсов Василий Иванович — «Электросибмонтаж» трести 9-монтаж участкаси электр монтажчиси.

ҲУРМАТ БЕЛГИСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Ан Владимир Абрамович «Энергостройиндустрия» бирлашмасининг ОРС автомобиль ҳайдовчиси.

Бейсенов Амир — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрлиги ихтисослашган ремонт-ишлаб чиқариш корхонаси электр слесари.

Вознесенский Леонид Михайлович — Тошкент иссиқлик тармоқлари корхонаси инженери.

Галкина Таисия Ивановна — Тошкент ГРЭСи лаборатория бошлиғи.

Россихин Леонид Яковлевич — «Средазтехэнерго» корхонаси инженери.

Слесарев Валерий Алексеевич — «Теплоэлектропроект» институти Ўрта Осиё бўлими бош мутахассиси.

Шумилин Павел Николаевич — «Ўзбекгидроэнергострой» трести 2-механизациялашган уйсозлик колоннаси бошлиғи.

III ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Аҳмедов Тўхтаназар Аҳмедович — «Ўзбекгидроэнергострой» трести 2-механизациялашган уйсозлик колоннаси слесари.

Боар Геннадий Аврельевич — «Средазспецэнергоремонт» корхонаси Тошкент цехи слесари.

Глухова Тамара Анатольевна — «ВЛКСМ 40 йиллиги» номли Ангрен ГРЭСи лаборанти.

Зокиров Абдуҳолиқ — «ВЛКСМ 40 йиллиги» номли Ангрен ГРЭСи слесари.

Имомов Абдулла — Тошкент иссиқлик тармоқлари корхонаси слесари.

Королёв Григорий Павлович — «Средазэлектросетьстрой» трести ёрдамчи корхоналари комбинати электр пайвандчиси.

Қўчқоров Омон — ВЛКСМ 40 йиллиги номли Ангрен ГРЭСи слесари.

Ли Владимир Николаевич — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрлиги ихтисослашган ремонт ишлаб чиқариш корхонаси автомобиль ҳайдовчиси.

Плавинский Николай Николаевич — «Электросибмонтаж» трести 9-монтаж участкаси мастери.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Акмалов Раҳмат Аъзамович — «Энергосетьпроект» институти Ўрта Осиё бўлими катта инженери.

Бабкин Дмитрий Кириллович — Ўзбекистон Компартияси Ангрен шаҳар комитети секретари.

Барон Иван Рудольфович — ВЛКСМ 40 йиллиги номли Ангрен ГРЭСи катта мастери.

Безруков Николай Дмитриевич — Тошкент электр тармоқлари корхонаси мастери.

Бем Александр Егорович — «Средазспецэнергоремонт» корхонаси Тошкент цехи ишчиси.

Власова Мария Павловна — Тошкент электр тармоқлари корхонаси контролёр-монтёри.

Дуйсинов Абдуманноп — «Ўзбекгидроэнергострой» трести автотранспорт ишлаб чиқариш бирлашмаси автомобиль ҳайдовчиси.

Жигалов Михаил Несторович — Оржоникидзе ГЭСи каскади электр монтёри.

Иваненко Анатолий Иванович — Чирчиқ ГЭСи каскади слесари.

Қорабоев Серидон — Тошкент электр тармоқлари корхонаси электр монтёри.

Клейнос Николай Николаевич — «Энергосетьпроект» институти Ўрта Осиё бўлими автомобиль ҳайдовчиси.

Козлов Виктор Михайлович — Тошкент ГЭСи каскади электр слесари.

Мусиенко Геннадий Анатольевич — Тошкент ГРЭСи слесари.

Нуриддинов Ҳусниддин — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрлиги ихтисослашган ремонт ишлаб чиқариш корхонаси слесари.

Павленко Мира Петровна — «Электросибмонтаж» трести 9-монтаж участкаси электр монтажчиси.

Пўлатов Рихситилла — Ўрта Чирчиқ ГЭС каскади алоқа монтёри.

Сирлибоев Қобил Қуролович — «ЧарвакГЭСстрой» қурилиши бошқармаси комплекс бригада бошлиғи.

Тютюнникова Тамара Николаевна — «Средазэлектросетьстрой» трести ОРС ошхона ошпази.

Усмонова Светлана Анваровна — «Теплоэлектропроект» институти Ўрта Осиё бўлими катта инженери.

Шарофутдинова Сайма Мугиновна — «Ўзбекгидроэнергострой» трести разрез қурилиш бошқармаси бетончиси.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Батазов Юрий Павлович — «Теплоэлектропроект» институти Ўрта Осиё бўлими контроль ўлчов приборлари ва автоматика слесари.

Бекназаров Собир Ҳакимович — Тошкент ГРЭСи катта навбатчи электр монтёри.

Брагер Тамара Фёдоровна — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрлиги ихтисослашган ремонт-ишлаб чиқариш корхонаси электр слесари.

Давлетгареева Роза Ахметовна — «Чарвакгэсстрой» қурилиши бошқармаси ОРС ресторани ошпази.

Зайнакова Канифа Менгуловна — ВЛКСМ 40 йиллиги номли Ангрен ГРЭСи мотористи.

Казанцева Галина Петровна — «Ўзбекгидроэнергострой» трести Новоангрен ГРЭСи қурилиш бошқармаси бетончиси.

Ковалев Валентин Федорович — «Электросибмонтаж» трести 9-монтаж участкаси электр монтажчиси.

Кузнецов Николай Егорович — «Ўзбекгидроэнергострой» трести «Энергостройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси фрезерчиси.

Латипов Шавкат — Тошкент электр тармоқлари корхонаси автомобиль ҳайдовчиси.

Мансурова Александра Александровна — Тошкент электр тармоқлари корхонаси мастери.

Минков Анатолий Яковлевич — «Ўзбекгидроэнергострой» трести «Ташгрэсстрой» қурилиш бошқармаси электр пайвандчиси.

Певнова Нина Ивановна — Тошкент иссиқлик тармоқлари корхонаси машинисти.

Тихоненко Андрей Иванович — «Средазтехэнерго» корхонаси электр слесари.

Шварц Клара Даниловна — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрлиги ихтисослашган ремонт—ишлаб чиқариш корхонаси электр пайвандчиси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Гребешников Юрий Степанович — С. Я. Жук номидаги «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлими бўлим бошлиғи.

Дарафеев Анатолий Петрович — Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси район бошлиғи.

Кравченко Виктор Петрович — «Ўзбекгидроэнергострой» трести бошқарувчисининг ўринбосари.

Саматов Ҳосил — электр станциялари ва электротехника саноати ишчилари республика касаба союзи комитети раиси.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Патаев Қаюм — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси аппаратчиси.

Ҳамидов Азиз Ҳакимович — Ўзбекистон ССР энергетика ва электрификация министри.

ҲУРМАТ БЕЛГИСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Отабоев Маҳкам — С. Я. Жук номидаги «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлими ғишт терувчиси.

Давидов Алексей Сергеевич — район қозонхоналари корхонаси электр пайвандчиси.

Ибрагимов Илбек Ҳасбеевич — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрининг биринчи ўринбосари.

Киреев Петр Петрович — Ўрта Осиё энерго системалари бирлашган диспетчерлик бошқармаси мастери.

Кисилёв Валентин Александрович — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси слесарлар бригадири.

Рудакова Ираида Павловна — «Ўзбекгидроэнергострой» трести «Ташэнергострой» қурилиш-монтаж бошқармаси бўёқчилар бригадири.

Хайдукова Лидия Михайловна — «Ўзэнергосбит» катта мастери.

Шарафуддинов Шавкат — «Средазэнергомонтаж» трести Ўзбекистон монтаж бошқармаси слесарлар бригадири.

Шиглинская Надежда Михайловна — «Ўзэнергоспецремонт» корхонаси бўлим бошлиғи.

III ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Кабарда Флорентина Александровна — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси электр обмоткачиси.

Мильников Петр Васильевич — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси слесари.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Андриянов Виктор Иванович — 1-«Ўзсельэлектрострой» трести 5-механизациялашган колонна электр монтажчилар бригадири.

Губарев Александр Иванович — «Ўзбекгидроэнергострой» трести «Ташэнергострой» қурилиш-монтаж бошқармаси ғишт терувчиси.

Иноятов Мирсолих Мухсимович — Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси электр монтёри.

Калашников Михаил Иванович — «Ўзбекгидроэнергострой» трести махсус ишлар бошқармаси монтажчиси.

Қоратоев Сайдулла Султонович — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси Тошкент участкаси слесари.

Ланцкий Леонид Петрович — С. Я. Жук номидаги «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлими бўёқчиси.

Раухвергер Курт-Иосиф Кунович — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси директор ўринбосари.

Толипова Мукаррам — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрификация министрлиги Марказий алоқа узели телефончиси.

Тиллашайхов Нажмиддин Умаршайхович — «Ўзэнергоналадка» корхонаси бўлими бош конструктори.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Боймуҳамедов Содиқжон — Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси электр монтёри.

Безбародов Николай Яковлевич — «Средазэлектросетьстрой» трести ихтисослашган қурилиш-монтаж бошқармаси электр монтёри.

Борисов Вячеслав Серафимович — электр станциялари ва тармоқларни эксплуатация қилиш бўйича Давлат инспекцияси Ўрта Осиё зонал органи катта инженер инспектори.

Гладин Александр Вячеславович — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси слесари.

Дадабоева Мавжуда Абдуллаевна — С. Я. Жук номидаги «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлими катта инженери.

Захарова Любовь Михайловна — «Ўзбекгидроэнергострой» трести «Ташэнергострой» қурилиш монтаж бошқармаси бўёқчиси.

Клестов Евгений Николаевич — 1-«Ўзсельэлектрострой» трести ишлаб чиқариш технологияси комплектлаш бошқармаси автомобиль ҳайдовчиси.

Коноплев Василий Евдакимович — «Средазэлектросетьстрой» трести 71-механизациялашган колонна автомобиль ҳайдовчиси.

Красавцева Нина Алексеевна — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлим сектори мудири.

Мирзаев Муҳамаджон Нурович — «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси автомобиль ҳайдовчиси.

Муҳаммадбобоев Абдулазиз Усмонович — район қозонхоналари корхонаси қозонхона катта машинисти.

Фахруддинова София Кашафутдиновна — Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси электр монтёри.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1981 йил 31 март.

«Бизда тажриба бор, марксизм-ленинизмнинг тўғрилигига ўн йиллар мобайнида ишонч ҳосил қилганмиз. Ана шу бойликнинг ҳаммасини ёшларга бериш керак. Бу — совет ёшларининг коммунизм байроғини доимо баланд кўтариб боришининг ишончли гаровидир!» — Леонид Ильич Брежневнинг партия XXVI съездида КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладидан олинган бу сўзлар 7 май куни Тошкентда

ЁШ МАРКСЧИ-ЛЕНИНЧИЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

очилган ёш марксчи-ленинчилар университетининг программаси бўлиб қолди. Шаҳар комсомол ташкилотининг активлари — университет тингловчилари.

Машғулот программаси бир йилга мўлжалланган. Лекция ва суҳбатларни партия ходимлари, олимлар, олий ўқув юртларининг педагоглари ўтказадилар. Бундан ташқари партия ва комсомол ветеранлари билан учрашувларни мунтазам суратда уюштириб туриш мўлжалланмоқда. Биринчи машғулот «КПСС XXVI съезди партиянинг халқаро фаолияти тўғрисида» деган мавзуга бағишланди.

(ЎзТАГ).

ШОНЛИ САНАГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон жамоатчилиги немис халқи гитлерчилар фашизмидан озод қилинган куннинг 36 йиллигини нишонламоқда. Жамоатчилик вакилларининг 7 май куни республика пойтахтида бўлиб ўтган тантанали йиғилиши ана шу санага бағишланди. Йиғилишда СССР—ГДР жамиятининг активлари, Германия Демократик Республикасидан келган туристлар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

БЎЛАЖАК ПАХТАКОРЛАР МАСКАНИ

ПАХТАКОР серқуёш республикамизда энг шарафли оммавий касбдир. Фан-техника ютуқларининг пахтачиликка кенг жорий этилаётганлиги бу касб эгаларини ҳам чуқур билимли, илғор тажриба ва ташкилотчилик маҳоратига эга бўлишини тақозо этяпти. Тошкент пахтачилик техникуми ана шундай мутахассисларни тайёрлаб чиқаради. Бу ўқув масканы ташкил этилгандан ўтган етти йил давомида техникумда 530дан ортиқ ўрта маълумотли мутахассис кадрлар тайёрланди.

Республикада ягона ҳисобланган техникумимиз тўрт бўлимида кенг ихтисосли агрономлар, агроном-ташкилотчилар, агрохимиклар ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш бўйича техник-механиклар тайёрланмоқда. Ўқиш давомида ўқувчиларга учинчи класс тракторчи-машинист, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси, ҳаваскор шофёр ва бошқа қўшимча касблари ҳам ўргатилаётир.

Бу ерда талабаларнинг билим олиши учун барча шароитлар мавжуд. 19 кабинет, 8 лаборатория, 5 устахона, 250 ўринли ётоқхона, кутубхона, ўқув зали, 200 ўринлик ошхона ва спорт комплекси ўқувчиларга хизмат қиляпти. Техникумнинг машина-трактор паркида қишлоқ хўжалигида қўлланиладиган замонавий техника воситалари мавжуд.

Турли миллат фарзандларидан 560 нафар йигит-қизга 40 дан ортиқ малакали педагогларимиз кунт билан таълим беряптилар. Педагогик коллективимиз назарий дарсларни амалий машғулотлар билан қўшиб олиб бормоқда. Ўқувчиларни меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялаяпти. Замонавий ўқув кўргазма қуроллари ва техника воситалари билан жиҳозланган пахтачилик, ўсимликшунослик, чорвачилик, ўсимликларни қишлоқ хўжалик ҳашаротларидан ҳимоя қилиш, мева ва сабзавотчилик, механизация, қишлоқ хўжалигини

ЎҚУВ ДАРГОҲЛАРИДА

электрлаштириш, трактор ва автомобиллар, чизмачилик билан яратилган кўпдан-кўп макетлар, диаграммалар, гербарийлар ва чизма жадвалларни кўрасиз. Булар ўқувчиларнинг илмий изланишлари ва дарсдан ташқари тўгарак ишларида актив иштирок этаётганликларидан далолат беради.

Техникум ўқувчилари Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти далаларида, лабораторияларда илмий ходимлар раҳбарлигида изланишлар олиб бораяптилар. Бу ўз навбатида бўлажак мутахассисларнинг билим савияларини оширишда қўл келяпти. Институт олимларининг қишлоқ хўжалигининг актуал масалаларига бағишланган лекция ва суҳбатлари, ўқувчиларнинг колхоз ва совхоз илғорлари билан тез-тез учрашувлари уларнинг назарий билимлари доирасини кенгайтиришга хизмат қиляпти.

Техникумнинг 14 кабинети қошида тўгарак машғулотлари мунтазам ўтказилади. Айниқса, пахтачилик, ўсимликшунослик, трактор—автомобиллар, қишлоқ экономикаси каби кабинетлар қошида ташкил этилган тўгарак машғулотларига қизиқувчилар сони тобора ортмоқда. Ўқитувчилардан М. Содиқов, Б. Ҳамдамов, Ж. Ашурова, Ж. Омонова, С. Сейтмамутов ва М. Абзузовлар ўзларининг педагогик маҳоратларини тўла ишга солиб, ўқувчиларга чуқур билим беряптилар ва касб ўргатмоқдалар.

Улар ўқув жараёнида техник воситалардан самарали фойдаланадилар.

Ҳадемай, техникумимиз қабул комиссияси ўз ишини бошлайди. Республикамизнинг турли районларидан келган билимга чанқоқ, пахтачилик касбига ихлос қўйган, техникани севган қишлоқ ёшлари ўқиш учун ҳужжат топширадилар. Биз пахтакор касбини улуғлаб чуқур билимли мутахассис бўлиш иштиёқидаги йигит ва қизларга кириш имтиҳонларини синовидан муваффақиятли ўтиб, орзуларини амалга оширишда муваффақиятлар тилаймиз.

Т. ШАРИПОВ,
Тошкент пахтачилик техникуми директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари.

МЎЪЖИЗАКОРЛАР

Бирлашмамиз ишчи-хизматчиларини шундай деб аташади. Ҳақиқатан ҳам улар мўъжизалар яратишмоқда. Турли технологик жараёнлар орқали минерал ўғитларни ҳосил қилишяпти. Ер «хамиртуруши» эса пахтакорларимиз оғирини енгил этмоқда, «оқ олтин» ҳосилини кўпайтиришда беқиёс роль ўйнамоқда.

КПСС XXVI съезди тарихий қарорларидан руҳланган бирлашмамиз коллективи ўн биринчи беш йиллик учун зиммага олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажариш, йил давомида пахтакорларга минглаб тонна минерал ўғити етказиб бериш мақсади билан фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Барча цехлар ва участкаларда социалистик мусобақа тобора авж олди. Меҳнат беллашувининг оммавийлиги мўъжизакорлар фаолияти кўрсаткичларининг яхшиланишига, давлат планларининг муваффақиятли бажарилишига ёрдам бермоқда.

Цехлараро социалистик мусобақада аммиак ишлаб чиқариш коллективи пешқадамлик қилмоқда. Кимёгарлар зиммаларига олган мажбуриятларини ортиғи билан бажаришяпти. Улар йил бошидан бери топшириқдагига қўшимча уч минг тонна атрофида қимматли химия хом ашёси тайёрлашга муваффақ бўлдилар.

Ишлаб чиқаришнинг Н. Исматов ва А. Сафаралиевлар раҳбарлик қилаётган сурункасига ишловчи сменалари коллектив ютуқларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Айниқса, В. Токарев, Н. Тюрина, аппаратчилардан С. Ёқубова, Л. Шейколар шахсий нормаларини бажаришда касбдошларига намуна бўлишяпти. Т. Бойсенов, Ф. Содиқова, Е. Анисимова каби ўнлаб ишчилар ҳам технология режимига қатъий амал қилишяпти. Шунинг учун ҳам уларнинг меҳнати баракали бўлмоқда.

В. СТАРШИКОВ,
Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида чиқадиган «Химик» газетаси редактори.

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

ЕНГИЛМАС, ҲАЛОСКОР

(Боши 1-бетда).

Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун бўлган жангларда кўрсатилган мардлик ва жасорат учун жангчи ва командирлардан 11603 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. 7 миллиондан зиёд киши жанговар орден ва медаллар билан, фронт ичкарисида фаолият кўрсатган 16 миллион меҳнаткаш эса «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушидаги Шавкатли Меҳнати учун» медали билан мукофотланди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам буюк жанг солномасига ёркин саҳифа битдилар. Улар фронтда душманга қарши мардонавор курашдилар, фронт ичкарисида фидокорона меҳнат қилдилар. Урушнинг дастлабки йилларида Ўзбекистонга юздан ортиқ йирик саноат корхоналари кўчириб келтирилди. Уруш йилларида янги завод ва фабрикалар қуриб ишга туширилди, республика фронтга кўплаб самолёт, авиация моторлари, авиация бомбалари, миллионлаб снарядлар, 4 миллион 806 минг тонна пахта, миллион тоннадан кўпроқ ғалла етказиб берди. Республика меҳнаткашларидан тушган маблағларга қурилган «Ўзбекистон 30 йиллиги», «Ўзбекистон комсомоли», «Совет Ўзбекистони» танк колонналари, бронепоездлар ва авиаэскадрильялар душман устидан қозонилган ғалабага муносиб ҳисса қўшди.

Республика партия ташкилоти ҳаракатдаги армияга 38,6 минг коммунистни юборди. 120 мингдан зиёд энг яхши йигит ва қизларимиз жангларда кўрсатган мардлик ва матонатлари учун Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан тақдирландилар. Улардан 32 киши учала даражадаги Шуҳрат ордени кавалерларидир. Ўзбекистоннинг 278 вакили Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Туркистон ҳарбий округида тайёрланган қисм ва уюшмалар ҳам буюк ғалабага катта ҳисса қўшдилар. 316 Панфилов дивизияси, 83-тоғ — ўқчилар дивизияси, 69- ва 417-ўқчи дивизиялари, 34- ва 35-алоҳида бригадалар, округимизнинг яна бошқа кўплаб уюшмалари Улуғ Ватан урушидан ўз байроқларини шон-шуҳратга буркаб олиб чиқдилар.

1945 йилнинг жаҳон халқлари хотирасида абадий сақланиб қолган ўша 9 Май кунидан сўнг 36 йил ўтди. Бир пайтлар мислсиз жанглар бўлиб ўтган майдонларда олтин ранг буғдойзорлар бош чайқамоқда. Советлар мамлакати ривожланган социализм марраларига чиқиб олди. Ўнинчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилди. Совет халқининг моддий фаровонлиги ва маънавий даражаси янги босқичга кўтарилди. Эндиликда совет кишилари КПСС XXVI съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этмоқдалар.

КПСС XXVI съездида Совет Қуролли Кучларига берилган юксак баҳодан руҳланган Туркистон ҳарбий округи қўшинлари ҳам Совет Армияси ва Флоти жанговар сафида муносиб ўрин эгаллаб турибдилар. Округ шахсий состави бу ўқув йилида мураккаб ва масъулиятли топшириқларни бажариб, жанговар ва сиёсий тайёргарликда катта ютуқларга эришаянти. Туркистончи — жангчилар Ғалаба кунини жанговар ва сиёсий тайёргарликда юксак муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдилар. Улар Социалистик мусобақада актив қатнашиб, зиммаларидаги мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Туркистончилар Совет Армияси шонли анъаналарини актив давом эттираверадилар.

1945 йил. Берлин. Совет байроғи Рейхстаг устида ҳилпирамоқда.
ТАСС фотохроникаси.

ХОТИРА

Пойтахтдаги «Самарқанд» мемориал чойхонасида бўлиб ўтган кеча Ғалаба кунига бағишланди. Унга ташриф буюрган Граждандар ва Улуғ Ватан уруши ветерани, истеъфодаги гвардиячи майор Риза Усмонов, истеъфодаги полковник Хожимурод Зуфаровлар йиғилганларга ўзларининг оловли йиллар ҳақидаги хотираларини гапириб бердилар. Учрашув охирида Навоий номидаги маданият уйи бадиий ҳаваскорлари иштирокида концерт қўйиб берилди. Ғалаба кунига бағишланган кеча, айниқса, ёшларда катта таассурот қолдирди.

Р. АЗИМОВ.

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЯМАН

(УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ҚУРБОНЛАРИ ХОТИРАСИГА)

Улуғ жангда жасур, қаҳрамон,
Не йигитлар бўлдилар қурбон.
Бири эди заршунос деҳқон,
Бири эса гулпараст боғбон.
Бу кун қилиб қабрига таъзим,
Гулчамбарлар қўйишим лозим.

Ҳар баҳорда майса-гиёҳдай
Термулишар унсиз нигоҳдай.
Гар эсласам: бир дардли оҳдай
Дилга чўкар қайғу сиёҳдай.
Бугун қилиб қабрига таъзим,
Гулчамбарлар қўйишим лозим.

Кетди сафдан не-не азамат,
Дилда очиб битмас жароҳат.
Шунинг учун дейман ҳар соат:
Отинг ўчсин, уруш-қабоҳат!
Қилиб мардлар қабрига таъзим,
Гулчамбарлар қўйишим лозим.

Мардлар қилиб кўксини қалқон,
Ғаддор ёвни айлади яксон,
Номи ҳамон тилларда достон,
Унутмас ҳеч тарих ва замон.
Бу кун қилиб қабрига таъзим,
Гулчамбарлар қўйишим лозим.

Она-Ватан — муқаддас тупроқ,
Обод шаҳар, гуллаган қишлоқ.
Ҳар хонада порлагай чироқ, —
Улар руҳин пок сақлагай, пок!
Бу кун қилиб қабрига таъзим,
Гулчамбарлар қўйишим лозим.

Арслон УМАРОВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани, пенсионер — педагог.

МАРДЛАРИМИЗ МАДҲИ

▲ МЕН ВОЛГА дарёси олдида ўзбеклар озод қилган рус қишлоғини кўрдим. Фарғона водийсида тинч ва осойишта кишилар яшар эди. Улар меҳнатни, улфатчиликни, юлдузлар чарақлаган осмонни севар эдилар. Улар қуролларни яланғочлаб дўқ қилган эмаслар. Лекин, мана энди мудҳиш пайт келиб қолди. Шунинг учун ҳам ўзбеклар довюрак бўлиб жангга кирдилар. Улар Ватанимизнинг бошқа халқлари билан бир қаторда ҳаётни, нафасни, ғаллани, орзуни, озодликни ҳимоя қилмоқдалар.

Илья ЭРЕНБУРГ.

▲ МЕНИНГ қўшинларим даҳшатли жанглар билан бир неча километр йўл юрди ва Сталинграддан то Германия юрагигача борди. 268.240 фашистни қириб, 84.312 фашистни асир қилди ва гитлерчилар томонидан қул қилинган миллионлаб кишиларни ёруғликка чиқарди, турмалардан озод қилиб, ўлимдан қутқарди. Қўшинларимизнинг бу жанговар тарихи ўзбек халқининг содиқ фарзанди, генерал Собир Раҳимовнинг ҳам жанговар тарихидир.

П. И. БАТОВ.

▲ СЕРЖАНТ Яков Павловнинг тилларда достон бўлган номини ким билмайди? Павлов бошчилигидаги кичик бир группа жасур жангчилар 50 кун давомида ухламай ва дам олмай шаҳар марказини ҳимоя қилдилар. «Павлов уйи» душман киролмайдиган қўрғон бўлиб қолди. Бу уйни оддий совет кишилари, мамлакатимиздаги кўп халқларнинг содиқ фарзандлари, руслардан Яков Павлов (Совет Иттифоқи Қаҳрамони), Александров, украинлардан Сабгайда, Глущенко, грузинлардан Мосиашвили ва Степанашвили, ўзбек Турғунов, қозоқ Мурзоев, абхазияли Сухба, тожик Турдиев, татар Рамазонов ва уларнинг бошқа жанговар ўртоқлари ҳимоя қилдилар.

В. В. ЧУЙКОВ.

БЕРЛИНДА УЧРАШГАНДИК

Улуғ Ватан уруши фронтларида содир бўлган ҳар бир жасорат, менимча, албатта, тилга олиниши, ундан ҳар бир совет кишиси огоҳ бўлиши керак. Шундай хайрли ишга ўз ҳиссамни қўшиш мақсадида бир неча йилдан бери меҳнат отпускамни СССР Мудофаа министрлигининг Марказий архивида ўтказиб, ҳамюртларим кўрсатган мардлик ва қаҳрамонлик мужассамланган ҳужжатларни тўпламоқдаман.

Ана шу изланишларнинг дастлабки самараси сифатида «Карим партизан» деб номланган воқеий қисса вужудга келди. «Ўзбекистон» нашриёти бу китобча қўлёзмаси ҳақида фикр билдиришни Берлингача жанг қилиб борган Улуғ Ватан уруши ветерани, ҳозирги вақтда В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг профессори, филология фанлари доктори Бердиали Имомовдан илтимос қилган экан. Шундайлиги нашриётдан рецензия асосида «Карим партизан»ни қайта ишлаш юзасидан топшириқ олганимда маълум бўлди.

Вужудимда мен таърифлашга ожиз илиқлик пайдо бўлди. Берлиннинг Тиргартен парки яқинидаги кўчада оғир шикастланиб ётганимда Бердиали исмли катта сержант мени тушкунликка тушмасликка даъват этган эди. «Рецензия» автори ўша Бердиали ака эмасмикан?» деган фикр чарх ўра бошлади хаёлимда.

...1945 йилнинг 28 апрели эди ўшанда. Бу кун қалбимда абадий муҳрланиб қолган. Бизнинг 20-ўқчи дивизиямиз шиддатли ҳужум жанглари билан Тиргартен паркининг ғарб томонига етиб келди.

Замбаракдан парк томон ўт очиш юзасидан зиммамизга юклатилган топшириқни бажариб бўлганлигимиз туфайли позициямизни ўзгартиришга ҳозирланаётган эдик. Шу пайт турган жойимизни пайқаб қолган душман ўқ ёғдира бошлади. Улардан бири бетон деворга урилиб, снаряд зарбидан кўчган девор бўлаги келиб тегди. Қаттиқ зарбдан йиқилдим. Ҳушимни йўқотмаган бўлсам ҳам аъзойи баданим зирқираб оғрирди.

Шу пайт алоқачи белгиси бўлган погонда қотмадан келган катта сержант менга томон келди. Кўринишидан ўзбек эканлиги шундоққина билиниб турарди.

— Ассалому алайкум, ҳамюрт. — Ётган жойимда у билан сўрашдим.

Катта сержант алик олдида, менга далда бера бошлади.

— Воқеани кузатиб турган эдим. Ўлмай қолганингизга шукур қилинг. Жонингиз фойдага қолди, биродар. Исмим Бердиали. Тошкентликман. Дадил бўлинг, тузалиб кетасиз. Саломат бўлсак, урушдан кейин учрашиб қолармиз...

Биз ўшанда орадан ўнлаб йиллар ўтгач, қайта кўришишимизни хаёлимизга ҳам келтирмаган эдик. Рецензия сўнгида ёзилган адресни — Улфат кўчасидаги 10-уйни топиш унчалик қийин бўлмади. Шу куни кечгача собиқ куролдош хонадонида меҳмон бўлдим ва қўлёзмани қайта ишлаш бўйича анчагина фойдали маслаҳатлар олдим. Янги режаларим билан ўртоқлашдим.

— Ёзда яна архивда бўлиш ниятидаман. У ердан сиз ҳақингиздаги ҳужжатларни ҳам қидираман.

Домла эътироз билдирмадилар:

— Мен 8-гвардиячи армия составидаги 79-гвардиячи ўқчи дивизиянинг 110-гвардиячи алоҳида алоқа ротасида хизмат қилганман.

Архивда ишни 79-гвардиячи ўқчи дивизия ҳужжатлари билан танишишдан бошладим. Бу дивизия Сталинграддан Берлингача бўлган жанговар йўлни босиб ўтган. Мана ўқчи дивизия командирининг Бердиали Ҳасанович Имомовни Қизил Юлдуз ордени билан мукофотлаш ҳақидаги буйруғи. 1944 йилнинг 10 августида имзо чекилган бу буйруқда, жумладан, шундай дейилади: «Ўртоқ Имомов телефон линияси назоратчиси сифатида ўзининг жасур, довюрак жангчи эканлигини кўрсатди. Душман замбаракдан ўт очиб турганлигини писанд қилмай линияга кўп марта чиқди ва ҳар сафар узилишни бартараф этишга муваффақ бўлди».

Яна бир рўйхатда Бердиали Ҳасановичнинг III Даражали Шуҳрат ордени билан мукофотланганлиги таъкидланган. Дивизия жангчилари Берлинда ҳужумни 2 майгача давом эттиришди. 2 май 0 соат 40 минутда душман 56 танк корпусининг таслим бўлишга рози эканлиги ҳақидаги радиограммаси қабул қилинди.

Бердиали Имомов радиограммани қабул қилиб, 8-гвардиячи армия қўмондонига етказганида, қувончдан қуролдош дўстларининг кўзлари қандай чақнаганлигини Берлин гарнизони таслим бўлганлиги муносабати билан бир-бирларини қучиб табриклаганликларини ҳанузгача худди бугун содир бўлган воқеадек яхши эслайди...

Бу қаҳрамоним ҳақида ҳужжатлар гувоҳлигида англаб олганларим. Ўз тилидан эшитганларим ҳам қизиқ ва мароқлидир.

1943 йил. Қаҳратон қиш. Харьков шаҳри йўналишида шиддатли жанглар давом этмоқда. Давид Моргошия хизмат қилган рота танкка қарши отувчи учта қуролга эга эди. Уларнинг биридан ўт очилиши билан душман танклари сафдан чиқа бошлади. Ҳужум тугагач, Давиднинг ёнига яқинлашган ўзбек жангчиси сўз қотди:

— Фрицлар иккинчи марта бизнинг позициямизга тумшуқларини суқмайдиган бўлишди. — Бу танкка қарши отиш илмини миридан-сиригача пухта эгаллаб олган Бердиали Имомов эди.

Грузин йигити Давид билан ўзбек ўғлони Бердиали ўртасида қизғин суҳбат бошланиб кетди:

— Урушдан омон қайтсам ўқишни давом эттираман. Ўзбек адабиёти бўйича мутахассис бўлиш ниятидаман, — дея ўз режалари билан ўртоқлашди Бердиали.

Давид бўлса уруш бошланишидан бир йил аввал педагогика билим юртини тамомлаб ўқитувчилик қила бошлаган экан. Танланган касблар ўртасидаги маънавий яқинлик, ҳар дақиқада юз бериши мумкин бўлган ўлим хавфи бу икки йигитни бир-бирига яқинлаштирди. Кўп ўтмай Давид ярадор бўлиб госпиталга жўнатилди. Ўн кундан сўнг Бердиали ҳам жароҳатланди. Уларга уруш йилларида қайта учрашиш насиб бўлмади. Бир-бирларига эсдалик учун тақдим этилган суратларнинг орқа томонига исм-фамилиядан бошқа ҳеч нима ёзилмаган экан. Шунга кўра ахтаришлар беҳуда бўлиб чиқаверди...

1977 йил август—сентябрь ойларида профессор Имомов Грузияда дам оладиган бўлди. Қулай имкониятдан фойдаланиб, қуролдош дўстини ахтариб топиш мақсадида унинг суратини ёнига солиб қўйди.

Собиқ фронтчи Сухумига етиб келиши биланоқ Автоном республиканинг «Коммунисти» газетаси редакциясига мурожаат қилди. Грузин тилида чиқадиган бу газета ўзининг 7 сентябрь сонида Б. Имомовнинг «Қаердасан, Давид, жавоб бер!» сарлавҳали мактубини босиб чиқарди. Орадан бир ой ўтгач, Грузиядан Тошкентга хушхабар келди. Сухуми яқинидаги Ачадарда қишлоғида истиқомат қилаётган Давид Алексеевич ўз телеграммасида, жумладан, шундай деган эди:

«Газетада чоп этилган мактубингизни ўқидим. Қувончим чексиз. Ҳаммаси учун катта раҳмат!».

Мана бир неча йилдирки, узоқ айрилиқдан сўнг қайта топишган қуролдош дўстлар оила аъзолари билан ўзаро борди-келди қилишади. Ҳа, қон билан мустаҳкамланган дўстликка айрилиқ ҳам, йиллар ҳам, масофа ҳам раҳна сололмайди. Чунки, у пўлатдек мустаҳкам. Оловли йиллар синовидан ўтган.

Мажид САМАДОВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани, журналист.

ДУШМАН ЧИРОҚЛАРИ СЎНГАН КУНЛАРДА

Фронтда «ВАТАН ШАРАФИ УЧУН» номи билан чиққан ўзбекча газетанинг сўнгги сонлари. Йиллар ўтиб сарғайиб кетган саҳифалар. Устма-уст ғалабалардан дарак берувчи жарангли сарлавҳалар, қисқа, аммо юракларни жўшқинлатиб юборадиган хабарлар, мақолалар, расмий ахборотлар... Ана шу тарихий ҳужжатлардан айримлари журналист Тўлқин РУСТАМОВ архивидан олинди.

«1-Белоруссия ва 1-Украина фронтларининг қўшинлари Берлиннинг шарқи-жанубида қуршаб олинган немис қўшинлари группасини битиришни тугалладилар. 24 апрелдан 2 майгача шу районда бўлган жангларда қўшинларимиз 120 мингдан ортиқ немис солдат ва офицерини асир қилиб олди. 2-Белоруссия фронтининг қўшинлари ҳужумни авж олдириб бугун немисларнинг Болтиқ денгизидаги йирик портлари ва муҳим ҳарбий-денгиз базалари — Росток, Варнемюнда шаҳарларини, шунингдек, Рибниц, Морлов, Лаге, Тетерав, Меров шаҳарларини эгалладилар.

...Санёр Берди Турсуновнинг бўлинмаси қисмларимизнинг шиддатли ҳужумига мадад бериб, Германия территориясидаги тўққиз дарё анҳорга кўприк ясашда жасорат намунасини кўрсатди. Эндиликда Берлин яқинида ўнинчи ғалаба кўпригини тахт қиляпти.

...Тўйчи Тошбоев тўпчи қуролдошлари билан бирга душманнинг охирги истеҳкомларини барбод этиб ташлаяпти. Шу дақиқаларда фашист қашқирлари штабининг бункерини ўққа тутяпти. У ҳар гал «мана бу вайрон этилган шаҳар, қишлоқларимиз учун, мана буниси қуллик асоратида минг-минг азоб-уқубатларга дучор этилган рус, украин, белоруснинг олтинсоч қизлари, навқирон йигитлари учун!» — деб ҳайқиряпти.

...Қисмларимиз ишғол этган немис қишлоғи. Жим кўчалар. Баланд деворлари қизил ғиштдан ясалган қўрғон кошоналар. Дераза эмас, дарчалар. Кенг қўрада турли мамлакатлардан талаб-тортиб олинган турли хил машиналар. Ўнлаб сигир-бузоқлар, чўчқалар ўнг томондаги оғилхонада бўкириб-пишқиришяпти. Икки қаватли кошонанинг хоналарида туркман гиламлари, рус эмани — қарағайидан ясалган улкан шкафда «Конокова», «Қрим» чиннилари, чех биллурлари. Хуллас босиб олинган мамлакатлардан талаб-ўғирлаб келинган «ўлжалар»га ҳовли — қўра-хоналар лиммо-лим...

Болахонанинг бурама зинасидан хўжайин қорнини зўрға кўтариб, ҳарсиллаб тушиб келяпти. Номи шарифлари Гросс Голатман экан. Тўйчи Тошбоев ғазабли ёниб турган кўзларини унга ўқдай тикиб «шуларнинг ҳаммаси ўзингизникими?» деди. Гросснинг тили калимага келмай қолганди, шу пайт. Ғолиб армия шоввози бойга янада яқинроқ борди-да, лаблари титраб қичқирди: «Қул қилиб олган қарол нечта?».

— Бор-йўғи битта... — деди зўрға овоз чиқариб Гросс.

— Ёлғон! — деди қўрадан чиқиб келган бир ранг-пар қиз. Кейинроқ суриштириб бу украин деҳқоннинг ўн гулидан бир гули очилмаган, бу ерда ҳазон бўлаётган қизи Галина Савчук эканини билиб олдик. — Қизларнинг ўзидан тўққизтамиз. Минг-минг жабр-зулмларга дучор этиб, хўрлаб келди бу ғурсўхта уч йил мобайнида...

Қизлардан яна икки украин, уч рус, икки полякнинг бахтига чангал солган экан, бу фашист қузғуни. Йигит-қизларимиз озод қилинди, фашист ҳаромхўр, золим Гросс жазосини тортди...

...Мана тош ва темирга бурканган шаҳар, фашист Германиясининг чироқлари сўнган Берлин Шарқдан кўтарилаётган аланга фонида бош эгиб турибди. Гитлерчи давлатнинг совет шонли қўшинлари олдида сўзсиз таслим бўлганлигининг тимсоли бу. Москва остоналарида немис-босқинчиларининг адабини бериб, албатта Берлинда бўлишга аҳд қилган совет баҳодир солдати мана гердайиб қалби ғурурга тўлиб юрибди Берлин кўчаларида. Ўзбек халқининг ватанпарвар фарзандлари Ўсар Киличов, Наби Қодиров, Собир Қодиров, Аҳад Бобоев ва бошқа жуда кўп йигитларимиз ўз қисмларининг биринчи сафларида Берлинга босиб кирдилар ва полк, дивизия байроқларини томларга тикиб қўйдилар. Ўсар Киличов разведкачилар билан бирга Тельтов каналидан биринчи бўлиб ўтган ва Лихтерфельде кўчасида бир уй деворига «Ўзбекистондан келган ғолиб аскар Ўсар Киличов» деб ёзиб қўйган. Ефрейтор Бойжигит эса «Москва — Берлин. Қўйқадамов» сўзларини ёзиб қўйган эди. Қизил Юлдуз, I ва II даражали Шуҳрат орденлари кавалери сержант Қаҳҳор Қорабоев бундай деб ёзди:

«Ҳаққоний ишимиз ғалаба қилди. Кўп миллатли халқимизнинг ҳеч нима бузилмас дўстлиги енгиб чиқди.

Улуғ Ватан уруши йиллари Янгийўл шаҳрининг ҳам мингларча кишилари фронтга отланишди. Душман билан бўлган тенгсиз жангларда уларнинг кўплари қаҳрамонларча халок бўлдилар. Ана шу Ватан ўғлонларининг хотираларини абадийлаштириш учун шаҳар марказига улкан ёдгорлик қўйилган. Бу жой шаҳарликларнинг зиёратгоҳига айланган. Айниқса, ҳар йили ғалаба кунининг нишонланиши муносабати билан зиёратчиларнинг сони ортиб кетади. Бугун ҳам эрта тонгдан гулларга бурканган ёдгорлик саҳни зиёратчилар билан гавжум бўлди. Уларнинг орасида шаҳарнинг энг кичик гражданлари бўлмиш—болалар боғчасининг тарбияланувчиларидан тортиб, кўксиларини шода-шода орден ва медаллар безаган уруш ва меҳнат ветеранлари ҳам бор. Суратда: ёдгорликнинг умумий кўриниши. Улуғ Ватан уруши ветеранларидан бир группаси.

А. Абалян фотоси.

АБАДИЯТ

...Оқ ҳарир парда тушиши билан ёдгорликда акс эттирилган Улуғ Ватан уруши лавҳалари яққол кўзга ташланди. Мана, она-Ватан ўз ўғлонларини беомон жангга чорлаяпти...

Ҳозар кўксилари жанговар орден ва медалларга тўла, ҳаяжондан кўзларига ёш қалқиган зангиоталиклар бу унутилмас кунни кечагидек ёдларида сақлайдилар. Пахта етиштираётган, тинч меҳнат билан банд қишлоқ йигитлари ҳам қўлларига қурол олдилар. Зангиоталик минг нафардан кўпроқ киши Ватан ҳимоясига отланди.

Улар жанг майдонларида Ватанга чексиз садоқатларини кўрсатишди. Мактабни яқиндагина тугатиб, пахтакорлик касбини танлаган ёш Муҳаммад Зиангиров ҳам урушда номини шон-шуҳратга буркади. У кўпгина жангларда мислсиз қаҳрамонлик кўрсатди. Муҳаммадга буюк ғалаба онларини кўриш насиб этмади. Жангларнинг бирида у қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Лекин, ҳамқишлоқлари Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. Зиангировнинг номини қалбларида абадий сақлаяптилар. Қишлоқдаги энг катта ва кўркам мактаб унинг номи билан аталади.

СССР Қуролли Кучлари Марказий музейида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони марҳум Убай Мусаевнинг партия билети сақланади. Уни душман ўқи тешиб ўтиб, қонга бўяган. Аммо фашистлар ўқи ҳам ботир ўзбек йигити юрагининг уришини тўхтата олмади. У уруш йилларида кўпгина жасоратлар кўрсатиб, Ғалабадан сўнг узоқ давр Свердлов номли колхозга раислик қилди.

Ленинград қамалини ёриб чиқишда иштирок этган Абдуғаффор Йўлдошев, Сталинград ҳимоячиси, ёзувчи Вали Ғофуров, Нурхўжа Холхўжаев, Латиф Охунов, Тўра Жўрабоев, Мирарслон Мирҳожиев, Жумабой Жўрабоев, Эмма Сергеевна Пискарева, Любовь Александровна Пильнева ва бошқалар ҳам Улуғ Ватан уруши даврида жанг майдонларида мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганлар. Улар тинч меҳнатда ҳам кўпчиликка намуна бўлишди, ҳозир эса ёшларни Ватанга садоқат руҳида тарбиялаш ишига катта ҳисса қўшишяпти.

...Ёдгорлик марказида мотамсаро Онанинг улуғвор сиймоси акс эттирилган. У урушда ҳалок бўлган фарзандлари азиятини чекяпти.

Ҳа, уруш қурбонсиз бўлмади. Қўлига қурол олиб Ватан ҳимоясига йўл олган 500 нафар зангиоталик ҳам бу қонли урушдан омон қайтмади. Ватан эрки, халқ бахт-саодати йўлида жонини фидо қилганлар орасида Маҳаммадали Азизов, Шермат Бекматов, Ходи Муҳамедов, Эргаш Холхўжаев, Улуғхўжа Азаматов, Мирзакарим Мирзараҳмедов, Шермат Назаров ва бошқалар бор.

Калинин районидаги Свердлов номли совхоз меҳнаткашлари Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлган ўз ҳамқишлоқлари шарафига ана шу улуғвор ёдгорликни барпо этдилар. Кеча — буюк Ғалабанинг 36 йиллиги арафасида — бу ёдгорлик тантанали равишда очилди. Ёдгорлик очилишига бағишланган митингда сўзга чиққан совхоз директори Р. Усмонов, ёзувчи В. Ғафуров, район партия комитетининг биринчи секретари Р. Қамбаров ва бошқалар совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати, жонажон Коммунистик партиямиз ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг тинчликни мустаҳкамлаш йўлида қилаётган жуда катта хизматларини таъкидлаб ўтдилар.

Ёдгорлик очилишида область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Э. Ш. Шодмонов иштирок этди.

Тошкентдаги Номаълум солдат қабридан олиб келинган машъала билан ёдгорлик ўртасидаги мангу олов ёндирилди. Бу олов Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганларнинг порлоқ хотирасидек абадий ёниб туради.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

●

Суратда: ёдгорликнинг очилиш маросими.

А. Абалян фотоси.

ВЕТЕРАНЛАР — ИЗЗАТДА

Пойтахтимиздаги В. И. Ленин номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 1-ателье дастгоҳлари тушга яқин бир неча фурсат тўхтаб, танаффус қилди. Тикувчи ва бичиқчилар Ғалаба байрами муносабати билан Улуғ Ватан уруши қатнашчиларини шарафлаш учун йиғилдилар.

Ателье мудираси М. Акромова йиғилганларни қутлуғ айём билан табриклаб, ветеранларнинг ҳар соҳада ёшларга ўрнак бўлаётганлигини таъкидлади. Корхона ишчи-хизматчилари, уруш иштирокчилари В. С. Голубев, М. Хошимов, А. Ғуломхўжаев, Ў. Мадалиева ва И. В. Ларцевларга гулдасталар ва пул мукофотлари топширилди.

А. БОБОБЕКОВ.

Спорт

ҒАЛАБА БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНАДИ

Жаҳон велопойгачилари ўзларининг ҳар йилги мусобақаларини Ғалаба байрами кунларида ўтказишади. Бу сафарги 34-жаҳон велопойгаси ҳам Берлинда старт олиб, Варшава орқали Прагада ниҳоясига етади. Спортчилар жами 14 босқичда мусобақалашадилар. СССР терма командаси сафида тошкентлик Шоҳид Загриддинов ҳам қатнашади. Спортчимиз яқинда ўтказилган Бутуниттифоқ ва халқаро беллашувларда муваффақиятли қатнашиб, терма командадан мустаҳкам ўрин олишга сазовор бўлди.

●

ФИНАЛ АРАФАСИДА

Боксчиларнинг Европа чемпионати Тампереда ўтказилмоқда. СССР терма командаси бу сафар ҳам аввалгилардагидек яхши қатнашмоқда. 48 килограммгача вазнлилар бахсида Ш. Собиров, 60 килограммгача вазнда В. Рибаков, 63,5 килограммгача вазнлилар ўртасида В. Шишов, 75 килограммгача вазнлилар ўртасида Ю. Торбск ва 81 килограммгача вазнлилар ўртасида А. Крупиилар чорак финал учрашувларида ғолиб келиб, кам деганда бронза медалига сазовор бўлдилар.

●

ИККИНЧИ ЛИГАДА

Иккинчи лига вакиллари ўртасида навбатдаги тур учрашувлари бўлиб ўтди. Буларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Хива» — «Старт» — 2:0, «Каршистрой» — «Динамо» (Самарқанд) — 1:1, Наримонов номли колхоз командаси — «Соҳибкор» — 0:0, «Хўжанд» — «Нефтяник» — 0:3, «Пахтачи» — «Навбаҳор» — 2:1, «Зарафшон» — «Семетей» — 2:0, «Хоразм» — «Янгиер» — 1:4.

Зонада 14 очко тўплаган «Янгиер» пешқадамлик қилмоқда. Фарғонанинг «Нефтяник» командаси ҳисобида 13 та очко бор.

Реклама ва эълонлар

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг «ОТДЕЛСТРОЙ» трестига

сувоқчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, пардозловчилар, ойна қўювчилар.

Меҳнат ҳақи — ишбай. Елғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЭКСПЕРИМЕНТАЛ-МЕХАНИКА УСТАХОНАЛАРИГА

токарлар, слесарлар, рандаловчилар, фрезерчилар, дурадгорлар, электриклар, шофёрлар.

«ТАШТРАССПЕЦСТРОЙ» трестига қарашли

72-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

йўл ишчилари, труба ётқизувчи слесарлар, пайвандчилар, ёрдамчи ишчилар, секретарь-машинисткалар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг 3-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА ҚАРАШЛИ 36-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

дурадгор-бетончилар, ғишт терувчилар, арматурачилар, бетончилар, пайвандчилар, монтажчилар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ФРУНЗЕ РАЙОН ТАШКИЛОТЛАРИГА

металл конструкцияларини йиғиш бўйича слесарь-йиғувчилар. Махсус автобуслар қатнайди.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 3-уй.

ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.

КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 89-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — 22-квартал, 13-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — райисполком, Совет Армияси майдони.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

178-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981 — 82 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МЕТРОПОЛИТЕН ҚУРИЛИШИ УЧУН ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН РЕСПУБЛИКАДАГИ ЯГОНА БИЛИМ ЮРТИГА 8 — 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: ер усти ишлари проходкачиси, қўлда пайвандловчи электр пайвандчи, пардозловчи-плитка ётқизувчи-мозаикачи, қурилиш бўёқчиси, проходка бўйича электрослесарь, слесарь-сантехник, газ-пайвандчи, дурадгор, тош кесувчи-гранитчи. **Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил;** ер усти ишлари проходкачиси, автомашиналарни ремонт қилувчи слесарь. **Ўқиш муддати 1 йил.**

ЎҚУВЧИЛАР КУНИГА 3 МАҲАЛ ИССИҚ ОВҚАТ ВА КИЙИМ-БОШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР ҲАМДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДАГИ ИШ ҲАҚИНИНГ 50 ПРОЦЕНТИНИ ОЛАДИЛАР.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида 3 йил ўқиганлар диплом, 1 йил ўқиганлар эса билим юртини тугатганлиги ҳақида аттестат оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар СССР транспорт қурилиши министрлигининг олий ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР «ТАШМЕТРОСТРОЙ» ТРЕСТИ ХОДИМЛАРИ ФОЙДАЛАНАДИГАН ИМТИЁЗЛАРНИ ОЛАДИЛАР. Жумладан, темир йўлда бепул юрадилар. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИДА СПОРТ СЕКЦИЯЛАРИ, ВОКАЛЬ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ, УЗБЕК ХАЛҚ АНСАМБЛИ, ДИСКОТЕКА ИШЛАЙДИ.

Аризаларни қабул қилиш умумий асосларда (имтиҳонсиз).

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Д-20 квартали (метронинг «Чилонзор» станцияси, 50, 78, 29-автобуслар, 6, 11, 19-троллейбуслар, 21-маршрутли таксининг «Ётоқхона» бекати).

ҚЎШ БАЙРАМ, ҚЎШ ҚУВОНЧ

Кеча Тошкент халқ хўжалиги институти педагогик коллективи, кўп сонли студентлари фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 36 йиллигини нишонладилар. Бу шодиёнага марксча-ленинча философия кафедрасининг доценти, фалсафа фанлари кандидати, собиқ фронтчи Исомиддин Эрбўтаевнинг туғилган кунига 60 йил, меҳнат, илмий-педагогик ва жамоатчилик фаолиятига 40 йил тўлишига бағишланган тантанали кеча уланиб кетди. Кўплаб шогирдлар турфа гуллар билан, самимий дил сўзлари билан ўз устозларини қутладилар.

И. Эрбўтаев урушнинг дастлабки кунлариданоқ Марказий фронтда, Смоленск ерларини фашистлардан ҳимоя қилди. Тула, Воронеж, Брянск йўналишларида мудофаа жангларида қатнашиб, замбарак ўти билан душман кучларига зарба берди.

1943 йилда ҳарбий билим юртини тугаллаган лейтенант Эрбўтаев Курск ёйидаги жангларда фаол иштирок этди. Орёл шаҳрини озод қилиш учун бўлган жанглар унинг эсидан сира ҳам чиқмайди. 122 миллиметрлик замбарак ўрнатилган ўзиюрар танкларнинг ортидан юриб, ёпиқ позициядан тўғри мўлжалга олиш йўли билан фашистларни қонқақшатган лейтенантнинг маҳоратига қуролдошлари таҳсин айтишарди.

Навбатдаги топшириқ анча мураккаб эди. Лейтенант Эрбўтаевнинг ўзиюрар артиллерия батареясига Орёл—Брянск темирйўлининг бир участкасини кесиб ўтиш вазифаси юклатилди. Немислар Орёл шаҳридан Брянск томонга ўз кучларини, техникасини, Россиядан таланган бойликларни олиб кетаётганликлари учун бу топшириқ катта аҳамиятга эга эди. Бир қанча ҳарбий қисмлар билан ҳамкорликда темирйўл кесиб қўйилди. Фашистларнинг бир қисми Орёл шаҳрида қуршовда қолди. 5 август куни шаҳар бутунлай озод қилинди. Ватан уруши тарихида Москвада биринчи марта мушакбозлик бўлди. Бу катта ғалабада ўзбек йигити командирлик қилаётган батарея жангчиларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор эди.

Ветеран педагог умр дафтарини варақлаб, бундай лавҳаларни кўплаб айтиб беради. Дарвоқе, унинг кўксини безаб турган бир қатор жанговар орден ва медаллар ҳам оловли йилларда кўрсатган жасоратидан далолат бериб турибди.

Исомиддин Эрбўтаев Улуғ Ватан урушининг учинчи группа инвалиди бўлишига қарамай, урушдан кейинги йилларда фаол меҳнат қилди. Институтни, аспирантурани тугаллади. Фалсафа фанлари кандидати деган илмий даражани олди. Мана 20 йилдирки, у халқ хўжалиги учун малакали иқтисодчи мутахассислар тайёрлаш ишига ўз ҳиссасини қўшиб келаётир. Унинг лекциялари ҳамиша ватанпарварлик руҳи билан суғорилган бўлади. Совет халқининг қаҳрамонлиги, жасорати, социалистик Ватанни севиш, унинг бойликларини кўз қорачиғидек ҳимоя қилиш туйғуларини ҳар бир талабага етказа билади. Бугун биз тажрибали педагогни қўш қувонч билан: Ғалаба байрами ва шонли юбилейи билан муборакбод этамиз.

И. ЭРГАШЕВ.

ҚАНДОҚ БЎЛАРКИН?

(ҲАЖВИЯ)

АВТОБУС-троллейбус бекатида бир йигит нари-бери юриб турибди: бўйи узун, сочи сарғиш, кўзлари қисиқ. Унинг оти Соливой.

Соливой юрганида бир пой туфлисининг ечилиб қолган боғичи гоҳ у ёнга, гоҳ бу ёнга сапчийди. Ўзи сезмайди. Унинг хаёли паришон.

Беш кун аввал худди шу бекатда бир қиз билан танишди. Тўғрироғи, у билан дурустроқ танишишга улгурмай қиз: «Ана 54 келди!» — деганича келиб тўхтаган машинага югурди, автобусга чиқаётганида орқасига қайрилди: жилмайди. Соливой эса қўл силкиди...

Ҳаммаси ана шундан бошланди. Қўл силкиди-ю, шу заҳотиёқ пушаймон еди: бекор хайрлашди! У ҳам қизнинг кетидан автобусга чиқиши керак эди! Ахир орқасига қараб жилмайиши: «Нега қаққайиб турибсан, юрсанг-чи?» дегани эмасми? Ҳа, шундай дегани! У ҳам чиқиши керак эди!

Мана бугун Соли яна бекатда. Нари-бери юряпти, ҳам ўйлаяпти: «Чиқиш керак эди ўшанда! Ахир қўл силкиб хайрлашдим-ку, чиқсам қандоқ бўларди?».

Солининг калласида бу икки фикр чарх уриб айланар, тажанг бўлиб нари-бери бориб келар, туфлисининг боғичи гоҳ у ёнга, гоҳ бу ёнга сапчирди.

...Соли бирдан тўхтади. Во ажаб, шу томонга ўша қиз келаётганди! Ўнг қўлида сумкача, ўша кунги атлас кўйлакда. Қиз тез-тез юриб келди-да, Солини пайқамай одамлар тўдасига қўшилди. Соли тошдек қотди. Фақат юраги дук-дук урарди. Бирдан мияси ишлаб кетди, гўё тўқувчининг мокиси:

«Ёнига бориш керак».

«Балки ўзи кўриб қолар...»

«Йўқ, йўқ, ёнига бориш керак! Балки ўзи кўриб қолар?».

Қиздан кўзини узмай Соли, йўлга тикилиб қиз бекатда узоқ турдилар.

Ниҳоят, «ўзи кўриб қолмагач», Соливой қизнинг ёнига боришга қарор қилди. Йўл-йўл кўйлагининг кўтарилиб қолган барларини бармоқларининг учи билан сириб шимнинг ичига тиқди, тағин у ер — бу ерини тузатган бўлди, бир йўталиб олди ва шундан сўнггина қиз томон қадам ташлади, унга етмасдан тўхтади: «Хўш, нима дейман?».

Бу масалани ҳал қилиш учун орқасига қайтди. Нари-бери юриб ҳал қила бошлади. Ечилиб қолган боғич ҳам сапчиб туша бошлади, узоқ сапчиш насиб қилмади: Соливой бир қарорга келди, аммо шошилмади.

Эҳ, аттанг! Ана шу топда бекатга машина келиб тўхтади, ҳамма автобус томон юрди. Соли қизни йўқотиб қўйди. Турган жойида аланглади — жон ҳолатда излашга тушди, топди! Ана у: автобуснинг олдинги эшиги олдида. Одамлар орасида кўринмай кетган экан. Хайрият!

Соли тез-тез юриб қизнинг ёнига борди ва индамай орқасига қайтди: «Гапни ҳозир бошлайми, ё автобусга киргандан кейинми?»

Шуни ҳал қилмоқчи бўлди.

Ечилиб қолган боғич бир-икки сапчиб тўхтади: «Гапни ичкарига кириб бошлайман».

Одамлар автобусга чиқа бошлаган эдилар.

Соли олдинги эшикка, қизнинг ёнига келди.

Қиз Солини пайқамас, Соли эса «гапни ичкарига кириб бошламоқчи» бўлгани учун ёнгинасида турган қизга ҳеч нима демай, жим турарди.

Бирдан Солининг калласида ажойиб фикр «ярқ» этди! «Автобуснинг олдинги эшиги олдида аксарият аёллар, кексалар, қизлар. Шулар орасида туриш қандоқ бўларкин? Йигитлар орқа эшикдан чиқсалар яхши эмасми? Қоидада ҳам шундоқ-ку. Қиз уни кўриб қолса, нима дейди? Одобсиз экан демайдими? Дейди! Яхшиси автобуснинг орқа эшигидан чиқиб, қизнинг олдига ўтиб олади!».

Соливой фурсатни бой бермади. Одамлар орасидан сирғалиб чиқиб, кейинги эшикка қараб юрди. Кейинги эшикка етгач, айнийди: «Орқа эшикдан чиқиб, қизнинг олдига ўтиб олгунича у тушиб кетса-чи?»

Олдинги эшикка чопди, етмасдан тўхтади, бир муддат иккиланиб бир олдинга, бир кейинга талпиниб турди, ниҳоят орқани танлади. Эшик зинасида туриб қолганлар орасига суқилди: «Йўқ! Орқадан ўтиб ололмайди, тиқилинч!» Ташқарига отилди.

Олдинги эшикка етиб келганда, эшиклар шартта ёпилиб, автобус юриб кетди.

Йигит тобора узоқлашиб бораётган автобус ортидан қараб қоларкан ўйлади: «Такси олиб қувсам, қандоқ бўларкин?!»

...

Алқисса Соли бир неча кундан сўнг қиз билан танишишга муваффақ бўлди. Ҳолида шаддодгина экан, «майли, учрашайлик», деди. Соли бўлса, бақрайиб қолди-да:

— Қандоқ бўларкин? — деди.

Сулаймон ОБЛОҚУЛОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ ПРАГА. Одамлар Чехословакия диёрида иккинчи жаҳон уруши қолдиғига яна дуч келдилар. Литомержиц шаҳри яқинидаги посёлкалардан биридаги марказий майдонда қурилиш ишлари олиб борилаётган вақтда фашист снарядлари, миналари ва автоматлари омбори топилди. Саперларнинг моҳирлик билан аниқ-пухта ишлаганликлари туфайли ўқдорилар зарарсизлантирилди.

Совет қўшинлари Чехословакияни озод қилганларидан буён 36 йил ўтди, урушнинг сўнгги отишмалари тинганига анча бўлди. Бироқ уруш ўзини ҳозиргача ҳам баъзан эслатиб туради. Урушдан кейинги йилларда 700 мингта граната, 300 мингта снаряд, 72 мингта авиабомба топилди ва уларга барҳам берилди. Чехословакиянинг ҳар бир областида ҳозиргача махсус саперлар бўлинмаси ишлаб турибди. Бу бўлинмада ўз ишининг чинакам усталари бор.

▲ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон хавфсизлик органлари Манипур штатининг маъмурий маркази — Импхалда Нага яширин сепаратчилар ташкилоти аъзоларидан бир гуруҳ террорчини қамоққа олдилар. Экстремистлар тергов вақтида бундан бир неча кун муқаддам катта йўлдан армия юк автомашиналари ўтиб бораётган вақтда Импхал-Саголманг йўлида Хитойда ишланган минани портлатганликларини айтдилар.

(ТАСС, 7 май).

Америка Қўшма Штатларида расистларнинг қонли жиноятларига қарши норозилик кампанияси авж олаяпти. Аҳоли негр болаларининг қотиллари жазоланмаётганлигига қаттиқ норозилик билдирмоқда. Мамлакатнинг қатор шаҳарларида расистлар террорининг қурбонлари хотирасига бағишланган оммавий намойишлар бўлиб ўтди.

Суратда: Жоржия штатининг Атланта шаҳридаги намойиш қатнашчилари.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● СОФИЯ

Г. Димитров номли Варна кемасозлик заводининг мутахассислари 9,3 минг тонна юк кўтарадиган контейнер ташийдиган янги кема лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Бундай типдаги кема бундан аввалги кемалардан фарқли ўлароқ, унда оддий конструкциядаги катта ҳажмли трюм люклари кўзда тутилган, бу эса юк ортиш — тушириш ишларини анча жадаллаштириш ва енгиллаштириш, кемаларнинг бекор туриб қолишини қисқартириш имконини беради.

● ЛОНДОН

Ядро қуролсизланиши учун курашувчи Англия оммавий ташкилоти ички ишлар министрининг бир ой давомида Лондонда намойишлар ўтказишни тақиқлаганига қарши қаттиқ норозилик билдирди.

Бу ташкилот ана шу қарор юзасидан олий судга шикоят қилиш ниятида эканлигини билдириб, маъмурлар ирқчи гуруҳлар иғвогарлик ҳуружлари олдини олиш баҳонасидан фойдаланиб, тинчлик ва қуролсизланиш учун курашувчиларнинг режалаштирган оммавий намойишларини, ирқчиликка қарши намойишларни барбод этаётганликларини уқтириб ўтди.

● ВЕНА

Австрияда ёнғинлар чинакам миллий офатга айланди. Ўтган йили Каринтия ўлкасининг ўзидагина 910 та ёнғин чиққанлиги рўйхатга олинди. Ёнғин натижасида 100 миллион шиллингдан ортиқ зарар кўрилди. Деҳқон хўжаликларига ёнғин айниқса катта зиён етказмоқда, чунки бу хўжаликларда ёнғинга қарши тадбирларга кам эътибор берилмоқда.

Матбуотнинг маълумотларига кўра, 1979 йилда Австрияда ёнғиндан кўрилган умумий зарар 2,2 миллиард шиллингдан иборат катта маблағни ташкил этди.

● ДИВ-СЮР-МЕР

(Кальвадос департаменти), 7 май. (ТАСС). Нормандиядаги ана шу шаҳарда ТАССнинг «Космик давр 20 йиллиги» фотовиставкаси тантанали равишда очилди. Экспозиция Юрий Гагариннинг биринчи парвозидан бошлаб «Салют-6» — «Союз Т-4» орбитал илмий-тадқиқот комплекси яратилгунга қадар Совет Иттифоқининг космик фазони ўзлаштираётганлиги тўғрисида ҳикоя қилади. Кўпдан-кўп томошабинларни шаҳар мэри Андре Ленорман табриклади.

Фотовиставка «Франция — СССР» жамиятининг ташаббуси билан уюштирилди. Див-Сюр-Мер Франциянинг фотовиставка намойиш қилинаётган Анже шаҳридан кейинги иккинчи шаҳридир.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.10 — Ҳужжатли фильмлар. 11.10 — Ғалаба кунига бағишланган шеърий композиция. 11.50 — Спортлото. 12.00 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 13.00 — Бокс бўйича Европа чемпионати. 14.00 — Ғолиблар. 15.30 — Дунё воқеалари. 15.45 — Полк ўғли. Бадиий фильм. 1-серия. 17.00 — Бугун Ғалаба байрами. 17.15 — Концерт. 18.00 — Озодлик солдатлари. 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Киноконцерт. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР кубоги. «Спартак» — АСК (Ростов-Дон). 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММА

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Кинопублицист экрани. 11.10 — Мангу олов. 11.40 — Сўз кетидан сўз келар. 12.00 — Фильм-концерт. 12.45 — Фронтчи шоирлар меҳмонимиз. 13.20 — Қадрдон дўстлар. Бадиий фильм. 1-серия. 18.05 — Фильм-концерт. 18.35 — Ғалаба кунига бағишланган от спорти байрами. 19.20 — Ахборот. 19.35 — Бугун — Ғалаба куни. 20.10 — Ахборот. 20.30 — Ёшлик. 21.30 — Время. 22.00 — Беором тун. Бадиий фильм.

●

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/V да **Алмандар** (11, 15.00). 10/V да **Баланд қоядаги аёллар** (премьера).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/V да **Кулги ва лирика кечаси** (16.00, 19.30). 10/V да **Ишонмасанг ўламан**, 11/V да **Гулсара**.

●

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 9/V да **Катта цирк томошалари** (13.00, 16.00, 19.30).

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 07124. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. В. 1601. 11